

niho pozemkového úřadu, je samozřejmo, že nemůže dostačiti prohlášení a podpis přidělového komisaře. Aby nebylo ve výkladu mezery, dlužno vzhledem k tomu, že na rozhodných písemnostech nalézá se razítko Obvodové úřadovny v Č., ještě zkoumati, zda byla úřadovna podle zákona k uzavření sporné dohody oprávněna. Otázku dlužno zodpověděti záporně, neboť ze všech oprávnění obvodových úřadoven vypočtených v čl. I. vl. nař. ze dne 23. června 1921, čís. 225 sb. z. a n., mohou přijíti v úvahu jen čís. 3 a 12, ale při bližším ohledání ani ty nedopadají a ovšem vzhledem k shora uvedenému předpisu § 44 (2) náhr. zák. dopadati nemohou; čís. 3 ukládá obvodovým úřadovnám prováděti přípravné práce k převzetí zabraného majetku, kamž ale oceňovací řízení nepatří, protože se může převzetí státi i předem a oceňovací řízení teprve následovati, a, co se zvláště týče provedení obhospodařovacích prací po sklizni, o něž zde jde, nejsou podmínkou převzetí, naopak přejímají se nemovitosti třeba i naprosto neobdělané, zejména když se přejímají ihned po sklizni, a, co se týče čís. 12, ukládá obvodovým úřadovnám, by vykonávaly rozkazy Státního pozemkového úřadu a prováděly práce jim přidělené, zejména vyšetřovaly — roz. na takový rozkaz Státního pozemkového úřadu — náhradu za přejímané nebo převzaté nemovitosti (důkaz, že převzetí může oceňovacímu řízení předcházeti, jak k čís. 3 uvedeno), což v sobě ovšem nezahrnuje právo o náhradě rozhodnouti, právo, jež náleží jen Státnímu pozemkovému úřadu samému, tím méně pak činiti o náhradě té dohodu, která vyžaduje podpisu presidenta Státního pozemkového úřadu. Doložiti sluší jen ještě, že se žalobci žádá křivda neděje, když Státní pozemkový úřad odpírá mu platiti, neboť přidělci podle celé řady dokladů jsou ochotni platiti, ale ovšem jen přiměřenou částku, pokládajíce sumy žalobcem účtované za nenáležitě a vytýkající pracím účtovaným podstatné vady, což je otázkou příslušného jiného sporu, ale naopak by se křivda děla Státnímu pozemkovému úřadu, kdyby měl práce ty platiti, když podle stavu věci užitek z nich v rukou nemá, nýbrž ho mají přidělci, od nichž si práce zaplatiti nedal o není tedy obohacen.

Čís. 7530.

Vymáhající věřitel nepožívá ochrany důvěry ve veřejné knihy, pokud jde o nabytí exekučního nadzástavního práva na hypotekárních pohledávkách.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1927, Rv I 355/27.)

Žalobce maje proti Anně H-ové vykonatelnou pohledávku 3.400 Kč s příslušenstvím, vymohl si pro tuto pohledávku exekuci zabavením pohledávky Anny H-ové, vážnoucí na nemovitostech vl. č. 31 a 124 v K. na základě dluhopisu ze dne 30. ledna 1920 ve výši 5.000 Kč, a dal si tuto pohledávku přikázati k vybrání (§§ 320 až 323 ex. ř.). Na základě to-

hoto příkázání domáhal se žalobou, o niž tu jde, na žalovaných jako hypotekárních dlužníků, by mu jeho pohledávku zaplatili. *Procesní soud* první stolice žalobu zamítl, *odvolací soud* uznal podle žaloby, vycházejí z názoru, že žalobní nárok jest oprávněn, protože žalobce byl, zabavuje pohledávku Anny H-ové, ohledně této pohledávky v důvěře v pozemkovou knihu.

Nejvyšší soud k dovolání žalovaných změnil rozsudky nižších soudů v ten rozum, že jsou žalované jako hypotekární dlužnice povinny do 14 dní pod následky exekuce na nemovitosti zapsané ve vl. čís. 31 a na polovinu nemovitosti vl. čís. 124 pozemkové knihy obce K. zaplatiti žalobci rukou společnou a nerozdílnou 500 Kč, jinak žalobu zamítl.

Důvody:

Pokud žalované napadají zjištění odvolacího soudu, podle něhož pohledávka Anny H-ové, kterou žalobce zabavil, si dal přikázati k vybrání a v tomto sporu vymáhá, činila v době zřízení dluhopisu ze dne 30. ledna 1920, na jehož základě byla pro Annu H-ovou vložena na nemovitostech vl. čís. 31 a 124 v K. pohledávka ve výši 5.000 Kč, 500 Kč a pokud žalované v dovoláních dokazují, že v době vystavení dluhopisu Anna H-ová neměla za Marii H-ovou vůbec žádné pohledávky, neprovádí žalované žádného z dovolacích důvodů v § 503 c. ř. s. výčetmo uvedených, nýbrž brojí proti hodnocení průvodů odvolacím soudem, což v dovolání není přípustno a musily dotyčné vývody dovolání zůstat bez povšimnutí. Ohledně dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. nelze dovoláním upříti částečné oprávnění. Nelze sdíleti názor odvolacího soudu o ochraně důvěry v knihy veřejné, ježto jde o vymáhajícího věřitele a o nabytí nadzástavního práva v exekuci. Otázkou důvěry v knihy veřejné při exekčním nabytí práva nadzástavního na hypotekární pohledávce zabýval se bývalý nejvyšší soud ve Vídni v plenissimárním rozhodnutí ze dne 13. ledna 1909 Rv V 2049/8, kniha jud. čís. 188, uveřejněném ve sbírce úřední pod čís. 1149, ve sbírce Gl. U. čís. 4499 a z důvodů v tomto rozhodnutí zevrubně uvedených dovodil, že vymáhající věřitel co se týče nabytí exekčního práva nadzástavního na hypotekárních pohledávkách ochrany důvěry v knihy veřejné nepožívá. Na dotyčné důvody uvedeného judikátu se poukazuje. Stanovisko toto jest v praxi zachovááno (srovnej sb. n. s. čís. 4956, 5153) a jest též naukou sdíleno (na příklad Neumann: Komentář k ex. ř. u § 320 ex. ř., Ehrenzweig: System des österreichischen allgemeinen Privatrechtes I. Band 2te Hälfte str. 463 a 466 a násl.). Odchýliti se od uvedeného stanoviska není v projednávaném případě důvodu. Podle toho tedy, protože pohledávka Anny H-ové z dluhopisu ze dne 30. ledna 1920 činila podle zjištění odvolacího soudu (§ 504 c. ř. s.) toliko 500 Kč a žalobce podle uvedeného judikátu mohl jen v této výši pohledávku Anny H-ové zabaviti a může ji podle § 308 ex. ř. jakožto příkazník Anny H-ové (srovnej jud. čís. 188) jen do této výše s příslušenstvím vymáhati, pochybil odvolací soud, přiznav žalobci

nárok na zaplacení ve vyšší částce, totiž ve výši celé jeho pohledávky 3.400 Kč s příslušnými úroky a útratami a nikoli jen ve výši 500 Kč s případnými úroky. Naproti tomu neprávem se domáhají žalované zamítnutí žalobního nároku vůbec.

Čís. 7531.

Úrazové pojištění dělnické (zákon ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888).

Předpis § 47 zák. vztahuje se na zástupce a zřizence podnikatelovy nejen tehdy, když jednají z vlastního popudu, nýbrž i tehdy, když jsou vykonavateli příkazu podnikatelova. Je-li podnikatelem cukrovaru akciová společnost, jsou její ředitel a kontrolor zmocněnci (representanty) podnikatele ve smyslu § 47 zák., nikoliv osobami jmenovanými v § 45, druhý odstavec, zák.

Proti osobám, uvedeným v § 45, druhý odstavec, zák. má poškozený nárok na náhradu škody způsobené úrazem pouze za předpokladů § 46 zák., proti osobám uvedeným v § 47, první odstavec, zák. podle všeobecných zákonných předpisů o náhradě škody.

Závazek k náhradě škody úrazem při bourání klenby, ježto byly zanedbány předpisy § 32 nařízení ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1927, Rv I 390/27.)

Žalobce byl zaměstnán jako dělník při úpravě kanálu v cukrovaru, jehož ředitelem byl Josef B. a kontrolorem Jan S. Při práci se probořil se žalobcem kanál a žalobce byl poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice proti Josefu B-ovi a Janu S-ovi důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Lhostejno jest pro tento spor, zda žalovaní prováděli adaptační práce podle výslovného příkazu své zaměstnavatelky, neboť žalovaní jsou tu podle § 47 úrazového zákona osobami třetími a nemůže býti žalobce nucen, by žaloval také zaměstnavatelku. Zavinení Josefa B-a spočívá v tom, že provádění prací stavebních ve vlastní režii závodu uložil kontroloru S-ovi, jenž není stavebním odborníkem, ač k bourání klenutí měl býti přibrán jen oprávněný živnostník. Nerozhodno jest, zda se práce takové v různých cukrovarech provádějí ve vlastní režii, zejména zda jsou tam odborně vzdělaní technici. Důkaz o tom nabídnutý znalci cukerního průmyslu by neměl ani pro tento spor ani pro posouzení viny žalovaných a stupně jich zavinení významu a není vadou řízení, že nebyl připuštěn. Za osekání opěrné zdi a za nezabezpečení její zodpovídá kontrolor Jan S., jenž jak nesporně práce zbourání zdi řídil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.